

Sygn. akt IV U 537/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Krzywonos
Protokolant:	st. sekr. sądowy Maria Misiuda

po rozpoznaniu w dniu 19 lipca 2018 r.

sprawy W. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu

na skutek odwołania W. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 19 lutego 2018

znak : oU (...) - (...)

I. oddala odwołanie

II. zasądza od W. M. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. kwotę 180 złotych / słownie : sto osiemdziesiąt / tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 537/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 19 lipca 2018 r.

Decyzją z dnia 19.II.2018 2018 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., powołując się na treść przepisów ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń, stwierdził, że W. M. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 1.VII.2015 r. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej W. M. figuruje jako przedsiębiorca (...) W. M. oraz (...)” z datą rozpoczęcia wykonywania działalności od 1 IX.2010r. Wpis pozostaje aktywny. Z danych zaewidencjonowanych w systemie informatycznym wynika, że wnioskodawca figuruje

jako osoba ubezpieczona zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego od 4.III.2013r.do 30.VI.2015r. Zgłosił wyrejestrowanie z ubezpieczeń od 1.VII.2015r.

W okresie od 1.VII.2015r. w ocenie organu rentowego w/w podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na terytorium Polski.

W odwołaniu W. M. zakwestionował stanowisko ZUS, wnosił o zmianę decyzji i ustalenie, że w okresie spornym nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. Zarzucił naruszenie art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przez jego niezastosowanie.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. w odpowiedzi na złożone odwołanie wnosił o jego oddalenie i zasądzenie na swą rzecz kosztów zastępstwa procesowego. Podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

W. M. od 1.IX.2010r. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) W. M. oraz (...)”. Status indywidualnej działalności gospodarczej jest aktywny.

Z posiadanej przez ZUS bazy danych wynika, że z dniem 1.IX.2010r do 3.III.2013r. wnioskodawca zgłosił się do ubezpieczenia zdrowotnego (był zatrudniony w tym czasie na podstawie umowy o pracę) Od 4.III.2013r. do 30.VI.2015r. był zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego.

Od 1.VII.2015r. wnioskodawca dokonał wyrejestrowania z ubezpieczeń.

Organ rentowy pismem z dnia 14.XII.2015r. poinformował wnioskodawcę, iż od 1.VII.2015r. do 30.VI.2016r. podlega ustawodawstwu słowackiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych w związku z zatrudnieniem na podstawie umowy o pracę w firmie (...) mającej siedzibę na S.. Poinformowano wnioskodawcę iż to ustalenie ma charakter tymczasowy i może ono zastać unieważnione jeżeli nastąpią istotne zmiany w aktywności zawodowej. Na polecenie S. instytucji Ubezpieczeniowej organ rentowy wezwał wnioskodawcę o przedłożenie dokumentów o które wezwała Słowacka Instytucja na potwierdzenie jego pobytu na S.. Dokumentów takich wnioskodawca nie przedłożył (akta ZUS).

Pismem z dnia 4.II.2016r. (...)poinformowała ZUS w R. o przeprowadzenie kontroli u pracodawcy (...) i stwierdziła, że w przypadku pracowników tej firmy nie dochodzi do realnego wykonywania pracy. (...) stwierdziła, że wnioskodawca podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu w Polsce.

Pismem z dnia 5.XII.2016r. ZUS O/R. zawiadomił wnioskodawcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Po zakończeniu postępowania administracyjnego organ rentowy wydał zaskarżoną w sprawie decyzję obejmując nią okres od 1.VII.2015 r. (akta ZUS).

Wnioskodawca wezwany o przedłożenie druku A1 potwierdzającego podleganie w spornym okresie ubezpieczeniu na terenie S.– dokumentu nie przedłożył (K.12).

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o dowody z dokumentów zawarte w aktach organu rentowego oraz w aktach niniejszej sprawy, których treść i forma pozostawały bez zastrzeżeń.

Organ rentowy nie zgłaszał dalszych wniosków dowodowych i nie zachodziły podstawy do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu. Wnioskodawca ani przed organem rentowym, ani przed Sądem nie złożył wyjaśnień.

Sąd zważył co następuje:

Nie budzi wątpliwości, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych posiadając informacje z (...) oraz informację słowackiej instytucji ubezpieczeniowej, z której wynika, iż z dniem 1.VII.2015r. nie powstało obowiązkowe ubezpieczenie społeczne z tytułu wykonywania pracy najemnej na terytorium S. zasadnie uznał, że W. M., który w tym czasie prowadził działalność gospodarczą na terytorium Polski, podlega z tego tytułu obowiązkowym ubezpieczeniom. Podleganie ubezpieczeniom społecznym w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą jest obowiązkowe, o czym stanowi art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U z 2017 r. poz. 1778 j.t.). Jedynym bowiem realizowanym w spornym czasokresie tytułem ubezpieczenia przez wnioskodawcę była prowadzona działalność gospodarcza w Polsce. Odmienne stanowisko prowadziłoby do sytuacji, w której wnioskodawca mimo posiadania niespornego tytułu do objęcia ubezpieczeniem społecznym, tj. prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Polski, tym ubezpieczeniem nie byłby objęty.

W okolicznościach niniejszej sprawy z uwagi na podnoszenie przez wnioskodawcę faktu pozostawania od 1.VII.2015r. w formalnym stosunku pracy z pracodawcą słowackim, odniesienia się wymaga stosowanie przepisów wspólnotowej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE Nr L.04.166/1) a także rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 987/2009 z 16 września 2009 r. dotyczące wykonania rozporządzenia (WE) Nr 883/2004 (Dz. Urz. UE Nr L.09.284/1), które powinny być stosowane łącznie.

Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego należy do kluczowych kwestii związanych z realizacją swobody przemieszczania się w Unii Europejskiej oraz podejmowania aktywności zawodowej. Polska status państwa członkowskiego Unii Europejskiej uzyskała z dniem 1 maja 2004 r., a zatem przepisy rozporządzeń dotyczących koordynacji krajowych systemów zabezpieczenia społecznego stosuje bezpośrednio. Już w preambule rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 wyraźnie zostało stwierdzone, że pracownicy najemni i osoby prowadzące działalność na własny rachunek przemieszczające się we wspólnocie powinny być objęte systemem zabezpieczenia społecznego tylko jednego państwa członkowskiego w celu uniknięcia zbiegu właściwych ustawodawstw i wynikających z tego komplikacji. Dlatego też zasada stosowania ustawodawstwa jednego państwa członkowskiego polega na podporządkowaniu ustawodawstwu tylko jednego państwa czyli stosowanie jego postanowień tak jakby zainteresowany realizował swą aktywność zawodową w całości na terytorium tego państwa.

W tym miejscu wyjaśnienia wymagają pewne definicje określeń wspólnotowych. Praca najemna oznacza formę zatrudnienia. Cechą charakterystyczną stosunku pracy jest to, że przez pewien okres jedna osoba wykonuje świadczenia na rzecz innej osoby pod jej kierownictwem, w zamian za co otrzymuje wynagrodzenie (por. wyroki: z dnia 3 lipca 1986 r. w sprawie 66/85, L.-B. , a także z dnia 11 września 2008 r. w sprawie C-228/07, P.). Natomiast pod pojęciem ustawodawstwa należy rozumieć, w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego, przepisy ustawowe, wykonawcze i inne oraz obowiązujące środki wykonawcze odnoszące się do działów systemu zabezpieczenia społecznego, przepisy danego państwa członkowskiego, które tworzą system zabezpieczenia społecznego o charakterze prawa powszechnie obowiązującego w danym państwie. Treść tak określonej normy nie budzi wątpliwości. Status ubezpieczeniowy ustala się według miejsca wykonywania pracy najemnej. Procedura dotycząca stosowania art. 13 rozporządzenia, czyli poinformowanie przez osobę instytucji wyznaczonej przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania, o wykonywaniu pracy w dwóch państwach, wymaga zastosowania procedury przestrzegającej właściwości i kompetencji instytucji ubezpieczeń społecznych przewidzianej w art. 16 rozporządzenia wykonawczego nr 987/2009.

Procedura ta przewiduje mianowicie, że po uzyskaniu informacji o wykonywaniu przez daną osobę pracy w dwóch lub więcej państwach członkowskich, wyznaczona instytucja państwa członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 rozporządzenia podstawowego oraz art. 14 rozporządzenia wykonawczego. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie

ustawodawstwa ma charakter tymczasowy i o swoim tymczasowym określeniu instytucja ta informuje wyznaczone instytucje każdego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca (ust. 2). Tymczasowe określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa, przewidziane w ust. 2, staje się ostateczne w terminie dwóch miesięcy od momentu poinformowania o nim instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich, zgodnie z ust. 2, o ile ustawodawstwo nie zostało już ostatecznie określone na podstawie ust. 4, lub przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji informuje instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego miejsca zamieszkania przed upływem tego dwumiesięcznego terminu o niemożności zaakceptowania określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii (ust. 3). W przypadku gdy z uwagi na brak pewności co do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa niezbędne jest nawiązanie kontaktów przez instytucje lub władze dwóch lub więcej państw członkowskich, na wniosek jednej lub więcej instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich lub na wniosek samych właściwych władz ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego jest określane na mocy wspólnego porozumienia, z uwzględnieniem art. 13 rozporządzenia podstawowego i odpowiednich przepisów art. 14 rozporządzenia wykonawczego (ust. 4). W przypadku rozbieżności opinii między zainteresowanymi instytucjami lub właściwymi władzami podmioty te starają się dojść do porozumienia, zastosowanie ma art. 6 rozporządzenia wykonawczego (ust. 4). Instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo zostało tymczasowo lub ostatecznie określone jako mające zastosowanie, niezwłocznie informuje o tym zainteresowanego (ust. 5).

W niniejszej sprawie, wbrew zarzutom zawartym w odwołaniu, organ rentowy podjął i właściwie przeprowadził czynności wynikające z formalnej procedury. Wiążące dla organu rentowego jest postanowienie słowackiej instytucji ubezpieczeniowej o braku ubezpieczenia społecznego z tytułu zatrudnienia u pracodawcy słowackiego i stwierdzenie, że wnioskodawca winien być objęty ustawodawstwem polskim. Na żądanie instytucji s. kierowanej poprzez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. do wnioskodawcy o przedłożenie dokumentów potwierdzających osiągnięte wynagrodzenie od pracodawcy słowackiego, harmonogramu czasu pracy z podziałem na pracę wykonywaną na terytorium S. i Polski, dokumentów potwierdzających pobyt na S. (zakwaterowanie, bilety podróży) wnioskodawca nie przekazał tych dokumentów, tym samym organ rentowy nie mógł przekazać ich instytucji zabezpieczenia na S..

Wobec powyższego decyzja organu rentowego wydana w oparciu o informacje organu rentowego na S. i brak odpowiedzi przez wnioskodawcę jest zgodna z prawem.

Samo zgłoszenie się do ubezpieczenia i opłacania składek nie stanowi o tym, że osoba podlega ubezpieczeniu społecznemu. Tylko organ zabezpieczenia społecznego na S. może zdecydować o tym czy wnioskodawca podlega na terenie S. w spornym okresie ubezpieczeniu społecznemu. Jeżeli taką decyzję wyda organ rentowy w Polsce dokona zmiany decyzji.

Mając na uwadze poczynione w sprawie ustalenia oraz ich prawną ocenę uznać należy, że (...) Oddział w R. wydał prawidłową decyzję, w której stwierdził, że w okresie od 1.VII.2015r. wnioskodawca podlega ustawodawstwu polskiemu w zakresie ubezpieczenia społecznego. Dlatego wobec bezzasadności odwołania, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł o jego oddaleniu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z art.98 kpc.